

Hvad ser du?

Fra 1. januar er *Sverige* og *Finland* medlemmer af *den europæiske union*, Norge er udenfor, og Danmark er medlem med fire væsentlige forbehold.

Vi skal atter have en folkeafstemning, og det er tydeligt, at det norske Nej har styrket dem her i landet, der ønsker Danmark ud af E.U.

Hvor befinder vi os i den *historiske udvikling*? Det spørgsmål beskæftiger mange.

*

Lad os først betragte *menigheden*. Hvor befinder den sig i den historiske udvikling.

Der er næppe nogen, der kan give et endegyldigt svar herpå, men meget tyder på, at det, som *Paulus* kalder *frafaldet* (i den bestemte form, 2. Tess. 2,3), er kommet og ikke kan standses.

Frafaldet og *forførelser* hører sammen og påvirker gensidigt hinanden.

De *intellektuelle* forførelser (den negative Bibelkritik – de utallige, fra Skriften afvigende teologiske skoler) har aldrig gjort synderligt indtryk på lægfolk. Disse forførelser har stået på i mange generationer og har påvirket en mængde teologer, men lægmandsforkyndelsen, der som regel er det bærende i vækkelsestider, har stort set været upåvirket heraf.

Anderledes med de *oplevelsesmæssige* forførelser! Deres tid synes inde. Oplevelserne koncentrerer sig om det, man kalder »*Åndsåb*«, ledsaget af tungetale, endvidere om *helbredelser*, hvortil der i de senere år er kommet to andre »oplevelser«, dels »at komme *under Åndens kraft*« således at man falder bagover, dels at komme til at *briste i ubehersket latter*.

Karakteristisk for disse »åndsstrømninger« er, at de i det store og hele umuliggør den bævende stilhed for Gud. De er ledsaget af larmende musik og sang, ofte med forstærkeranlæg – møderne foregår i højrosthed – man klapper i hænderne – man ler højlydt – og der kommer ofte en mængde mennesker.

Det kaldes for en vækkelse, en ny *bølge* af Den hellige Ånd – ja, nogle steder hævdes det, at det er en mægtigere vækkelse end på apostlenes tid – men der er så godt som ingen, der bliver overbevist om synd og bryder sammen som et intet – korsets ord synes at have mistet sin sande kraft.

Hvem bærer ved tanken på, om alt

dette slet ikke er, hvad det udgives for, men en forførelse!

*

Hvor befinder menigheden sig i den historiske udvikling? Mon ikke vi alle kan være enige om, at menigheden er i fare.

Den er i fare for *lunkenheden*. Den er i fare for *frafaldet*. Den er i fare for forførelserne. Den, som står eller mener at stå, se til, at han ikke falder!

*

Hvis *frafaldet* og *forførelsernes* tid er begyndt, da er *folkeslagene* i deres historie inde i *slutafsnittet*. Da går vi tunge tider i møde.

De politiske ledere forstår, at en katastrofe står for døren – og det er den, de vil undgå. De ved, at atomvåbnene kan lægge jorden øde. De ved også, at de underernærede folkeslag kan sætte en folkevandring i gang, som ingen kan standse. Og de ved, at der er en grænse for, hvor ubehersket menneskene kan udnytte naturens rigdomme.

De ser alt dette i øjnene, og de ser et samarbejde imellem folkene som den eneste mulighed for at undgå katastrofen. Derfor har vi *F.N.* – og derfor har vi nu også *E.U.*

*

Men ingen af politikerne har det profetiske syn på den historiske udvikling. De ved derfor ikke, at den egentlige årsag til al elendigheden er menneskeheds synd, d.v.s. dens oprør imod Skaberens. Hvem kan læse Esajas 24 uden at få en rystende overbevisning herom!

En sammenslutning af nationerne vil ikke være en koncentration af visdom, men snarere af Gudløshed og synd, et babylonisk oprør imod Den Hellige.

*

Betrager vi tilstanden i den *vestlige* verden, den såkaldte *kristne* verden, da ser vi, at den overalt kendetegnes af en stigende lovløshed. Demokratierne undergraves indefra af opløsning og lovløshed.

Og hvad værre er: mangfoldige politikere med ansvar for lov og orden deltager selv i lovløsheden. Nogle gør det (som her i landet) ved at gennemføre en lovliggø-

relse af ulovligheden, andre gør det ved at deltage i lyssky forretninger.

*

Hvor fører den historiske udvikling hen?

For *menighedens* vedkommende fører den til en gennemgribende sigtning. Det vil (måske snart) vise sig, at de institutionelle menigheders tid er ved at være ude. Hvad bliver da tilbage? Næppe meget at pege på! Hvis den afgørende sigtning af menighederne består i tab, forfølgelse og martyriet, da bliver kun »hin enkelte« her og »hin enkelte« der tilbage, altså de, der er bevaret både fra *lunkenheden* og fra *forførelserne* og kender Herren så personligt, at de ikke har deres liv for kært til at gå i døden for hans Navns skyld.

For *folkeslagenes* vedkommende fører den historiske udvikling formentlig hen i et antikristeligt verdensstyre.

*

Lad os vende tilbage til E.U., den europæiske union, som vort land er medlem af med fire forbehold.

Vore forbehold gør, at Danmark anses som et besværligt medlem, der forsinket udviklingen imod et centralt styret Europa.

Medens disse linier skrives, bekendtgør *Tyskland* og *Frankrig*, at de nu vil arbejde sammen på at forene de nationer, der forbeholdsløst ønsker et forenet forsvaret, en forenet mønt, en forenet udenrigspolitik, kort sagt: et forenet Europa, en total union.

Det er noget af dette, den kommende danske folkeafstemning drejer sig om.

Personligt håber jeg inderligt, at vi holdes uden for dette. *Norges* Nej kan være en stor hjælp hertil.

*

Imidlertid skal man vare sig for at tale med selvsikkerhed om den historiske udvikling, thi det har jo gang på gang vist sig, at de, der gjorde det, tog fejl.

Ingen af os er til gavn for vort slægtled, hvis vi optræder med åndelig overlegenhed. Tænker vi nærmere efter, hvem kan da sige, at han/hun ikke er medskyldig i *frafaldet* eller *forførelserne* eller *lunkenheden* – hvem kan frasige sig skyld for det moralske forfald, vi er vidner til i den »*kristne*« verden, ikke mindst i vort eget

land?

Men er vi medskyldige, da er vor skyld vel større end de andres, thi vi siger jo, at vi er Guds børn og har Guds Ånd. Hvem kan da være mere skyldige end netop vi?

Lad os ikke gå ind i det nye år som de, der har et vældigt overblik over tilstanden i menigheden og i verden, men lad os hellere gå ind i vort lønkammer og lade Gud tale ud med os!

Lad os med andre ord ydmyge os under Guds vældige hånd!

Han har overblikket – ikke blot over menigheden som sådan, men over dit og mit liv i alle enkeltheder – ikke blot over nationerne, men over enhver politiker og magthaver, enhver administrator og embedsmand – hvad er de vældige nationer for Ham – intet mere end en dråbe på en spand eller et fnug på en vægt!

*

Der er kun fem år tilbage af dette århundrede (hvis vi altså får fem år til). Det tyvende århundrede har været det blodigste og forfærdeligste af alle perioder i menneskeheds historie.

To verdenskrige er udkæmpet med usigelige tab af menneskeliv, ødelæggelse af kulturværdier og opløsning af moralske begreber. Derudover er der udkæmpet så mange andre krige, borgerkrige, fejder, revolutionsopstande, at jeg ikke har tal derpå.

Dette århundrede har fostret de forfærdeligste *tyranter* og masse mordere i historien – *Stalin, Hitler, Mao, Pol Pot* og andre, der alle har millioner af menneskeliv på samvittigheden.

De *tekniske fremskridt* har været så overvældende, at ingen er i stand til at overskue konsekvenserne heraf.

Men mon det mest talende ikke er, at staten *Israel* blev oprettet nogle år efter, at Hitlers gaskamre havde berøvet fem millioner jøder livet?

*

I virkeligheden lever hele menneskeheden på en vulkan, der kan komme i udbrud når som helst.

Bryder et atom anlæg sammen, kan Danmark være lagt øde i løbet af nogle timer.

Sætter nogle terrorister eller religiøse fanatikere et atomangreb i gang, kan ingen overskue konsekvenserne.

Et jordskælv kan lægge en millionby i ruiner.

Hvem kan garantere sol og regn, så høsten altid sikres?

Hvem kan love, at fiskebestanden i ha-

vet består?

Er ozon-laget i fare?

Vi kan ikke overskue den historiske udvikling – vi kender end ikke dagen i morgen – vi er fra i går og ved kun lidet – men måske kan vi *tyde tidernes* tegn, så vi løfter vort hovede: »Vor forløsning er nær!«

*

I dette forfærdelige århundrede er vort land blevet skånet for rædslerne. Og det er gået fra velstand til yderligere velstand!

Den største nåde vederfaredes os måske under besættelsen, da hele folket stort set stillede sig på de forfulgte og truede jøders side. Da blev der skrevet Danmarkshistorie på en helt anden måde end den sædvanlige.

Hvis vi i Ordets lys forsøger at se frem, da forekommer det mig, at *Israel* indtager en central plads i slutfacen, og at enhver nations forhold til dette folk har afgørende betydning. Måtte Danmark aldrig vende sig bort fra den nåde, der blev udøst over os under besættelsen!

*

Uden den levendegørende tro ser alt i verden så forvirret ud, at mange taler om tilværelsens absurditet. Uden den levende tro er der intet andet end fortvivlelsen.

Det er dybest set den, der præger slægten. Den har intet at holde sig til, for alt er relativt, og Gud kender de ikke. »Lad os æde og drikke, for i morgen skal vi dø!«

I denne fortvivlelse er der rum for forhærdelsen, den bevidste trods imod enhver tanke på Guds kærlighed i Kristus Jesus. Når fortvivlelsen og forhærdelsen hersker, er der ingen grænser for synden. Man begynder at dyrke den.

Og lovløsheden tager overhånd.

*

Ved nytårstid kommer der ofte en bæven ind over vor ånd. Vi ser tilbage – vi søger at se fremad – og vi oplever vor lidenhed.

Der kan også komme en vis frygt – især for den unge generation – hvad går den i møde?

Denne bæven og frygt skal vi ikke skubbe ned i underbevidstheden – den er en hjælp til, at vi ikke stikker hovedet i busken i et forsøg på ikke at se kendsgerningerne i øjnene. Guds børn lever ikke en drømmende tilværelse, men ser klart, hvor det bærer hen.

Når ængstelsen for det, der skal komme over jorderige, melder sig, bøjer vi vore knæ og udøser vore hjarter for vor Fader, der er i Himlene og styrer alt – en-

dog småfuglene og havets vrimmel.

Det er godt for os at begynde det nye år således. Sjælen renses fra sentimentale ønskedrømme – den bliver karsk og sund og får et fornyende indtryk af Guds ophøjethed – og så er frygten og bekymringerne borte.

Gud styrer ikke blot i det store og hele, men i den mindste enkelthed i mit liv – Han kender allerede nu den tid, der kommer – Han vil aldrig slippe os og aldrig forlade os!

Vi behøver ikke at frygte – hverken for os selv eller for den unge slægt! Men vi bør vandre varsomt og ikke sige for meget, thi dagene er onde!

*

Men hvad med *vort daglige arbejde* i hjem og på arbejdsplads? Er det ikke en underordnet ting – måske en temmelig ligegyldig ting, når tidsalderen er sin afslutning nær, og Herren kommer?

Der var på apostelen Paulus' tid nogle, der holdt op med at arbejde, netop fordi de ventede Herren hvert øjeblik. Dem sætter apostelen strengt i rette (2. Tess. 3,6 flg.).

Når kristne får den opfattelse, at det daglige arbejde på en arbejdsplads ikke har nogen særlig betydning for deres åndelige liv, skyldes det, at de har fået en forkert opfattelse af, hvad det åndelige liv, altså livet med Herren, er. De mener, at det består i bøn og Bibellæsning og deltagelse i menighedens møder – det gør det i og for sig også, men *aldrig på bekostning af det daglige arbejde*.

Det er nemlig på arbejdspladsen, det afprøves, hvor meget bøn og Bibellæsningen og møderne i virkeligheden betyder, thi her afsløres det, hvor åndelige vi er blevet, d.v.s. hvor meget vi ligner Kristus.

På arbejdspladsen kræves der ofte meget – undertiden urimeligt meget – hvor åndelige er vi da?

Vi bliver måske uretfærdigt behandlet – hvor åndelige er vi da?

Vi stilles overfor nogle uoverkommelige opgaver – hvor åndelige er vi da?

Vi udsættes også for nogle farlige fristelser – måske fristes vi til at bagtale – eller til at lyve – eller til at tilegne os nogle goder på tvivlsom måde – eller til noget andet – hvor åndelige er vi da?

Arbejdspladsen kan også være det sted, hvor det viser sig, om vi bruger vore talenter og pund således, at de fordobles eller mangedobles. Verden siger herom, at vi *dygtiggør* os – vi siger, at vi *tager vore talenter og pund i brug for Gud*, så vi en dag kan aflægge regnskab for dem.

Vort daglige arbejde kan i den store

sammenhæng se så ubetydeligt ud, men det har afgørende betydning for vort liv i troen, håbet og kærligheden.

Professor *Hallesby* sagde i min ungdom, at en kristens vidnesbyrd består i, at han gør sit arbejde bedre end andre!

*

Derfor skal kristne unge være forsigtige med at forlade deres arbejde til fordel for det, man kalder »åndeligt« arbejde. De risikerer at få et forkert syn på kristenlivet.

Jeg har en tjeneste rig for Gud
fra dag til dag i det jævne,
hvor hverdagsdragt bliver højtidskrud
og taget i brug hver evne.
Ja, skal jeg engang det store nå,
med flid og troskab jeg i det små
i Jesu fodspor må lydige gå
og frem på hans veje stævne.

Og spørger jeg Ham hver arbejdsdag:
»Hvad vil du i dag mig lære?«
Han giver livsmod og håndslag
og hjælper mig med det svære.
Men bliver alting mig hverdagsgråt,
så det med striden går tungt og småt,
gør bøn og Bibelordet mig godt;
Han selv min styrke vil være!

Guds vej i alting er underfuld,
Han lod sig til Ordet binde;
ja, der er ædelsten, sølv og guld
til livets bygværk at finde!
Og sættes alting engang på spil,
så bygværket prøves skal ved ild,
det bygningstømmer vist holde vil;
thi Gud har kun godt i sinde!

Jeg har en tjeneste rig for Gud
i hverdags ærlige virke!
Mit arbejdstøj er mit præsteskrud,
og hjemmet det er min kirke!
Da lyser Gud i min stue fred

og sender selv sine engle ned,
Hans rige velsignelse har de med.
Som dagene er, så er min styrke!

*

Denne norske sang af *Matias Orheim*, der tilmed var blind, synges ikke så meget – men vi kan jo gøre den til *årets ungdomsang!*

Når Herren kommer, finder han nogle
på marken, nogle ved kværnen – men der
står ikke noget om, at han også finder
nogle, der er til møde!

Må Han finde enhver af os der, hvor vi
skal være – og må Han finde os rede til at
møde ham!

Velsignet nytår!